

STURE

Handbok för
studentrepresentanter

Umeå
Studentkår

Innehållsförteckning

Vad är Umeå studentkår?	Sida 3
Umeå studentkårs struktur	Sida 4
Vad är en studentrepresentant?	Sida 6
Vad är viktigt att tänka på?	Sida 8
Vad får du ut av rollen?	Sida 9
Universitetets organisation	Sida 10
Fakulteternas organisation	Sida 11
Bestämmelsetrappan	Sida 12
Vad händer på mötena?	Sida 13
Vad händer efter mötena?	Sida 14
Kontakter att ha koll på!	Sida 15
Umeå studentkårs bästa tips!	Sida 16

Vad är Umeå studentkår?

Umeå studentkår är en av tre studentkårer vid Umeå universitet. Vi har bland annat i uppdrag att bevaka våra studenter utbildning och agera studentfacklig part gentemot universitet.

Umeå studentkår är en öppen och demokratisk sammanslutning vars verksamhet formas av medlemmarna.

**1 kap. 2 §
Umeå studentkår stadgar**

Umeå studentkår har som huvudsakligt syfte att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid Umeå universitet samt främja sina medlemmars väl.

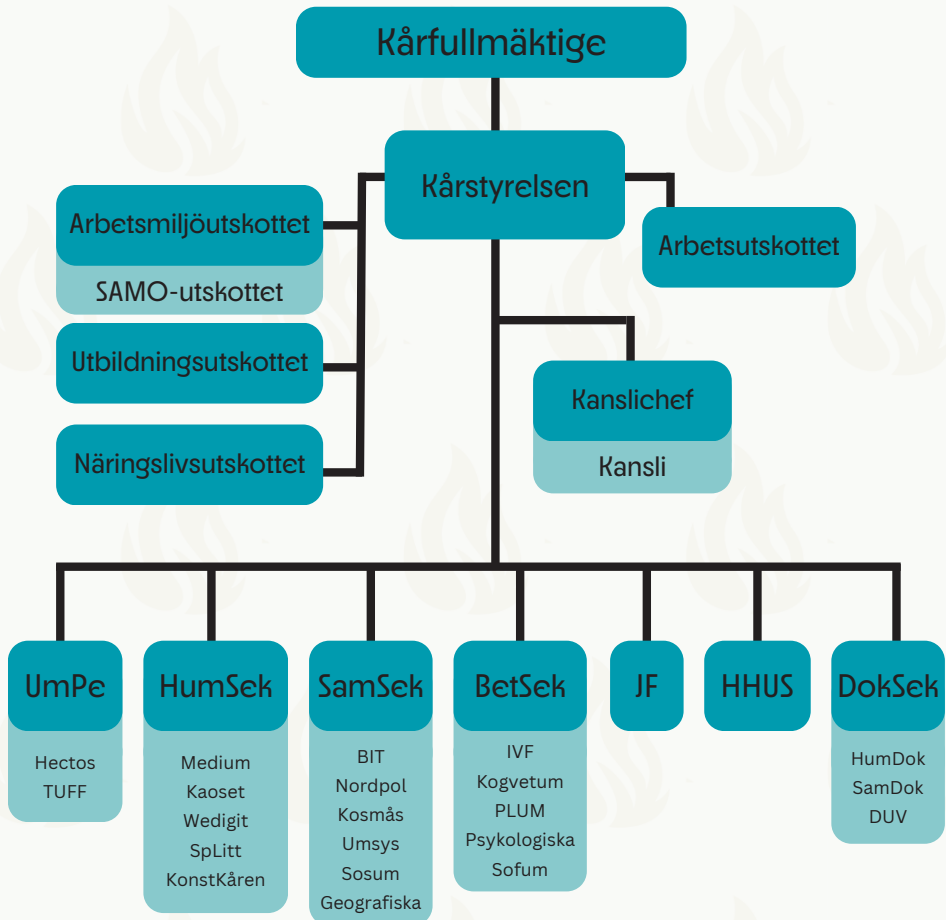
**1 kap. 4 §
Umeå studentkår stadgar**

Utbildningsbevakning och det studentfackliga uppdraget är något som vi, enligt lag, måste erbjuda alla studenter och inte endast de som är medlemmar.

När du är studentrepresentant, eller funderar på att bli det, hjälper du oss att uppfylla vårt syfte. Du är också med och bidrar till bättre studentinflytande på universitetet och bättre utbildning för alla studenter.

Umeå studentkårers struktur

Hur vår organisation ser ut illustreras bäst genom en organisationskarta.

Umeå studentkår är en linjeorganisation där beslutskedjan går uppifrån och ner, men där maktstrukturen befinner sig i ett kretslopp som hela tiden mynnar ut i våra medlemmar och i vår medlemsdemokrati. Besluten går från kårfullmäktige, via kårstyrelsen, ner till kårsektionerna – varpå sektionerna utgör partigrupperna som sedan sitter i kårfullmäktige!

Högst upp i organisationskartan och i beslutskedjan finns vårt kårfullmäktige som utgörs av upp till 35 ledamöter utsedda av våra sju sektioner. Man skulle kunna jämföra fullmäktiges funktion med Sveriges riksdag – det vill säga att påverka kårens arbete och ställa kårstyrelsen till svars.

Under kårfullmäktige finns kårstyrelsen. Styrelsen väljs av fullmäktige och har sedan till uppgift att förvalta vår verksamhet. Man skulle kunna beskriva kårstyrelsen som Umeå studentkårs regering. Det finns dessutom ett antal utskott inom styrelsen med olika inriktningar och funktioner, som illustreras av organisationskartan.

Kårstyrelsen lägger fram förslag som fullmäktige sedan får rösta om, och har mellan kårfullmäktigemöten mandat att agera självständigt utifrån ramar som fullmäktige bestämt. Kårstyrelsen representerar vanligtvis Umeå studentkår utåt och består av sex heltidsarvoderade poster med studenter som pluggat klart eller tagit studieuppehåll, samt fem studerandedamöter som fortfarande studerar och som ska upprätthålla styrelsens koppling till studenterna.

Under kårstyrelsen finns kansliet vars arbete leds av kanslichefen. På kansliet arbetar ett antal personer som är anställda av kårstyrelsen och får lön istället för arvode. Kansliet stöttar hela Umeå studentkårs operativa arbete på olika sätt, och deras arbete styrs beroende på vad kårfullmäktige och kårstyrelsen beslutar om.

En stor del av Umeå studentkårs verksamhet bedrivs genom våra sju sektioner med tillhörande föreningar. Vilka våra sektioner och föreningar är illustreras också av organisationskartan.

Vad är en studentrepresentant?

Lika viktigt som det är att ha koll på vad Umeå studentkår är och hur organisationen fungerar, är det att ha koll på vad uppdraget som studentrepresentant går ut på. Det är förhoppningsvis främst därför du läser den här handboken just nu! En studentrepresentant är, som titeln antyder, en student som är utsedd till att vara representant för andra studenter. Vart man är representant och vilken grupp av studenter man representerar kan däremot variera.

Några exempel på var studentrepresentanter finns

Programråd

En grupp bestående av lärare och studenter från ett specifikt program.
Leds av programansvarig.

Fakultetsnämnd

Högsta organet på fakulteterna.
Ledamöter röstas fram av alla lärare under fakulteten. Leds av dekanen.

Universitetsstyrelse

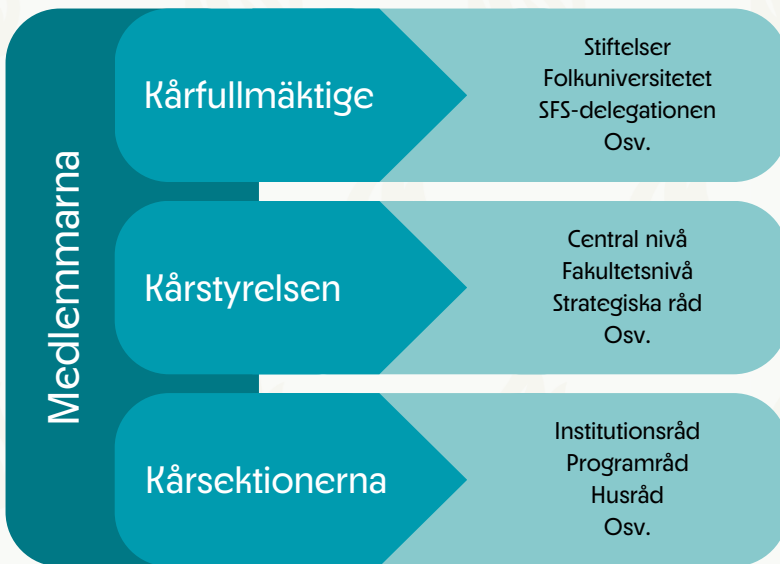
Högsta organet på universitetet.
Ledamöter väljs av regeringen.
Kårordförande är representant.

Att det finns studentrepresentanter är viktigt för Umeå studentkår utifrån ett perspektiv om studentinflytande, utbildningsbevakning och studentfackligt arbete, men studentrepresentanter är också viktiga utifrån universitetets samlade perspektiv. Från universitetets synvinkel behövs studentrepresentanter eftersom en utbildning är beroende av både studenterna som går utbildningen och att det finns undervisande lärare. Detta betyder att det finns ett delat ansvar för att utbildningen ska bli den bästa möjliga. Samarbetet behövs alltså för att säkra kvalitet på utbildningen. Att frågor som är viktiga för studenter diskuteras med de som är ansvariga för utbildningen och att studenter deltar i beslut gör också att det som diskuteras och beslutas om förankras över hela universitetet, från ledning till student.

Vad är en studentrepresentant?

Man skulle kunna säga att alla som sitter i kårfullmäktige, kårstyrelsen och kårsektionerna också är studentrepresentanter. I dessa uppdrag ingår det nämligen att vara studentrepresentant i vissa råd och organ, även om det inte är huvuddelen av uppdraget.

Nedan illustreras vilka uppdrag som de olika grupperna har rätt att utse studentrepresentanter till:

Det som förenar dessa uppdrag är att de ytterst tillsätts av medlemmarna. Studentrepresentanter utses därför också av medlemmarna, oftast genom beslut i sektions- eller kårstyrelsen. I dessa fall är rätten att utse representanter delegerad från medlemmarna till styrelsen.

Vad är viktigt att tänka på?

Kanske viktigast av allt att komma ihåg är att din röst är precis lika viktig som de andra rösterna i rummet. Du har lika mycket (och lika lite) att säga till om som alla andra som är där.

När du är studentrepresentant är du ordinarie ledamot i ett råd eller organ, vilket innebär att du har rösträtt precis som andra representanter som är där.

Som studentrepresentant är det viktigt att komma ihåg att man är just en representant för studenter, och att man inte är där som en representant för sig själv och sin egen åsikt. Med det sagt är du också student, och det du säger är någonting som en student tycker. Därmed kan det vara lite krångligt att hålla isär vad som är studentgruppens åsikter och dina egna. Hur ska man egentligen veta vad studenterna tycker? Oftast kan man nog avgöra vilka åsikter som hör till vem, men är du osäker kan du alltid prata med dina klass- eller kurskamrater, din sektion, din förening eller kårstyrelsen.

En annan sak att ha med sig är att rapportera det som sägs i det råd eller organ där du är studentrepresentant, vad man har diskuterat om och beslutat, när det är relevant för kåren att veta om. Vi återkommer till det här lite senare!

I det råd eller organ där du är representant är den gemensamma nämnaren att man oftast diskuterar frågor som rör arbetsmiljö eller utbildning på olika sätt, och därför är det viktigt att det finns en studentrepresentant närvarande. Dessa frågor är frågor som rör studenterna i stor utsträckning, och studenter behöver därför finnas på plats när dessa frågor behandlas. Universitetet utgör din arbetsmiljö, och rör din utbildning lika mycket som för alla de som arbetar på universitetet.

Din rätt att vara studentrepresentant är lag. Att detta är lagstadgat innebär att du måste få vara med på de möten som ingår i uppdraget. Det är faktiskt så att studentrepresentanter enligt lag måste få vara med genom hela universitetets beslutsprocess: beredning, diskussion och beslut.

Studenternas rätt till inflytande är reglerat i Högskolelagen (2 kap. 7 §)

Vad får du ut av rollen?

Att vara studentrepresentant är mycket mer än att bara delta vid möten och göra studenternas röst hörd. Även du som enskild student har mycket att vinna rent erfarenhetsmässigt av att vara studentrepresentant.

Insyn i en komplex organisation

Universitetet är, vilket du kommer förstå i din vidare läsning, en stor och komplex organisation. Det är knappt så att många som är anställda vid universitetet förstår eller kan överblicka den. Som studentrepresentant får du insyn i hur universitetet fungerar och hur de olika delarna samspelar med varandra, något som kan vara viktigt inför framtida anställningar i andra eventuellt komplexa organisationsstrukturer.

Utveckla möteskompetens

Oavsett vad du kommer arbeta med i framtiden kan vi nästan garantera dig att din arbetstid kommer innehålla ett eller annat möte. Har du aldrig deltagit vid beredande eller beslutande möten tidigare kan det ta en stund innan man fattar hur det faktiskt går till. Tänk vilken lyx att få lära sig detta under sin utbildning, samtidigt som det du säger kommer anses vara väldigt viktigt av de andra i rummet.

Utveckla ditt nätverk

Universitetet är fullt av inflytelserika personer som besitter olika typer av kompetenser. Du har genom att vara studentrepresentant möjlighet att lära känna och lära dig av dessa personer. Du kan helt enkelt lära dig andra viktiga saker som inte lärs ut i en föreläsningssal.

Lär dig representera andra

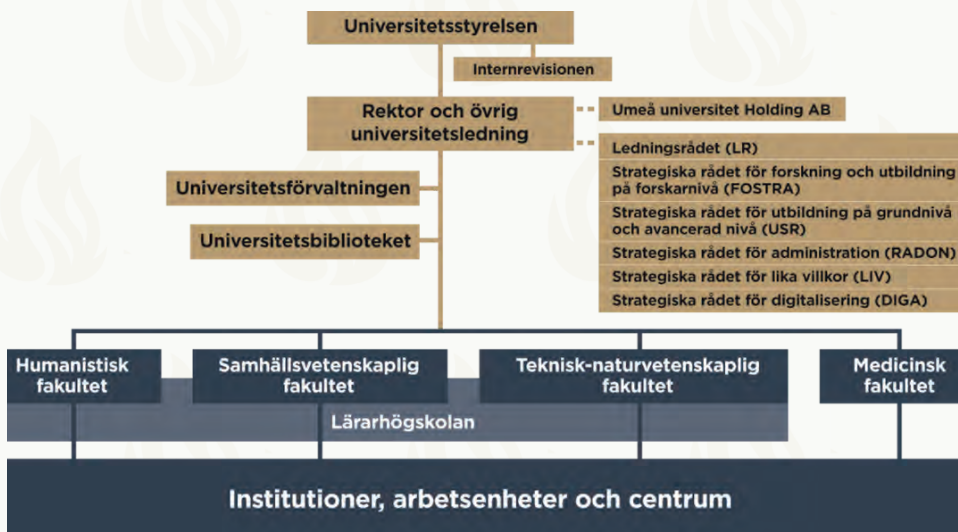
Att vara studentrepresentant är dels att utöva en form av inflytande, dels att i det inflytandet representera andra åsikter än sina egna. Med inflytande kommer också makt och det gäller att lära sig att använda den makten rätt så att du representerar andras åsikter på ett bra sätt.

Förstå beslutskedjor

Okej, så om det här mötet fattar beslut om X så ska det sedan verkställas av person Y, eller hur var det nu igen? Precis som med organisationsstruktur kan beslutskedjor vara en utmaning att få överblick över, men efter några möten brukar det bli lättare. De flesta beslutskedjor brukar dessutom likna varandra, även om namn och nivå kan skilja sig åt.

Universitetets organisation

Okej, nu har du lite koll på hur Umeå studentkår fungerar, vad en studentrepresentant är och vad som är viktigt att tänka på i rollen. Att ta sig an uppdraget vore ju dock nästan helt omöjligt utan att också ha lite koll på hur universitetet är organiserat.

Högst upp i organisationen finns universitetsstyrelsen som är universitets högsta organ och som bland annat överlämnar årsredovisning och budgetunderlag till regeringen. Under universitetsstyrelsen finns två grenar: internrevisionen, som granskar verksamheten och ger råd för att den ska fungera så bra som möjligt, och universitetsledningen. Universitetsledningen består av rektor, prorektor och två vicerektorer med olika ansvarsområden. Även universitetsdirektören och biträdande universitetsdirektör ingår i ledningen.

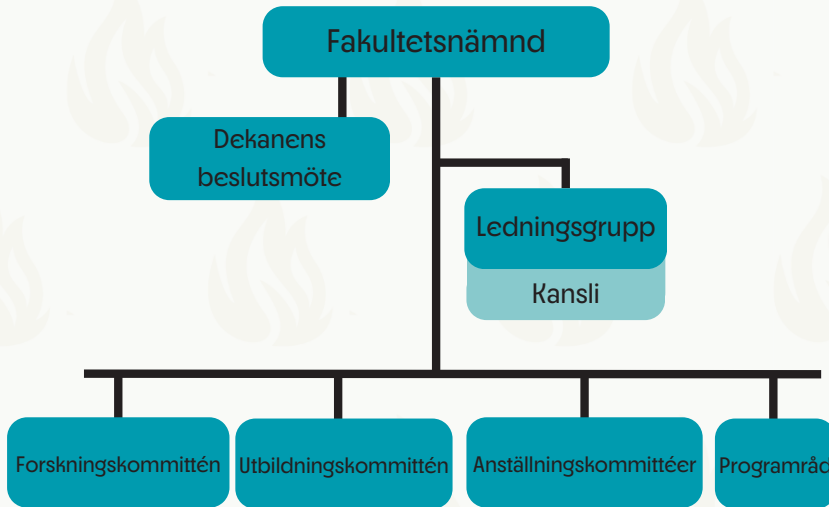
Till organisationen hör även universitetets holdingbolag, som förvaltar universitetets ekonomiska tillgångar, samt olika strategiska råd. Under universitetsledningen ligger universitetsförvaltningen, till exempel Studentcentrum och International Office, som har till uppgift att på olika sätt stödja universitetets utbildning, forskning och samverkan med omvärlden. Till denna nivå hör också Universitetsbiblioteket.

De gråa delarna av organisationskartan symboliserar den delen av universitetet som har utbildning och forskning som främsta uppgifter. Hit hör alla fakulteter och Lärarhögskolan, men också alla institutioner, arbetsenheter och centrum.

Till universitetets centrala organisation behövs också studentrepresentanter. Dessa fylls främst av kårstyrelsen, till exempel sitter oftast kårordförande i Universitetsstyrelsen.

Fakulteternas organisation

Hur fakulteterna är organiserade ser olika ut, men vi exemplifierar med hjälp av den Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Likt att universitet har en universitetsstyrelse, är motsvarande på fakultetsnivå fakultetsnämnden. Fakulteten leds av en dekan som leder ett möte som kallas för Dekanens beslutsmöte, här fattas löpande beslut om till exempel anställningar. Dekanen tillsammans med övrig fakultetsledning träffas inom ramen för ledningsgruppen. Till fakulteten hör även ett kansli vars funktion kan jämföras med Umeå studentkårs kansli.

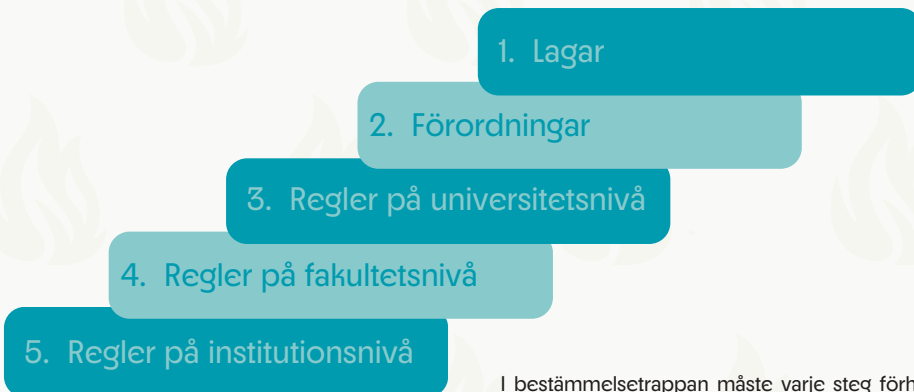
Andra beredande och beslutande organ som hör till fakultetsnivån är:

- Forskningskommittén - bereder frågor som rör utbildning på forskarnivå inför fakultetsnämnden
- Utbildningskommittén - bereder frågor som rör utbildning på grund- och avancerad nivå inför fakultetsnämnden
- Anställningskommittéerna - behandlar anställningar
- Programråd - möte på programnivå där studenter tillsammans med lärare och programansvariga diskuterar frågor som rör en specifik utbildning

Till fakulteternas organ och möten behövs också studentrepresentanter. Dessa fylls främst av kårstyrelsens utbildningsbevakare tillsammans med sektionerna tillhörande den specifika fakulteten.

Bestämmelsetrappan

Universitetet är en myndighet, vilket gör att universitetet behöver ha regler och bestämmelser på plats för att organisationen ska fungera, och för att det ska fungera lika för alla. Hur universitetet styrs genom lagar och regler kan illustreras genom en bestämmelsetrappa:

I bestämmelsetrappan måste varje steg förhålla sig till nästa. De regler som gäller på fakulteterna får exempelvis inte gå emot de regler som gäller på universitetsnivån. Om olika bestämmelser skulle gå emot varandra så är det bestämmelsen som är först i trappan som ges prioritet.

1

Beslutas om av riksdagen och de som omfattas av lagen måste förhålla sig till den för att inte straffas, till exempel Arbetsmiljölagen (1977:1160).

2

Förtydligar och preciserar det som står i lagarna för att det ibland behövs mer detaljerade regler än vad som står i lagen, till exempel Arbetsmiljöförordningen (1977:1166).

3

Regel som bestäms av universitetet självt och som gäller för alla på universitetet.

4

Regel som fakulteten självt beslutat om och som gäller för alla på fakulteten, inklusive institutionerna.

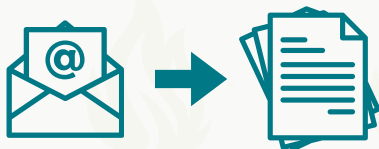
5

Regel som institutionen självt beslutat om och som gäller för alla på institutionen.

Vad händer på mötena?

Du är nu vald till att vara studentrepresentant, vad händer sen?

När du väl är vald till att vara studentrepresentant och det har meddelats till ansvarig för det råd eller organ där du är representant kommer det komma en inbjudan till ett möte. Om detta av någon anledning inte skulle dyka upp kan du alltid höra av dig till ansvarig för rådet via de uppgifter som ska finnas på umu.se. Om inga uppgifter finns att hitta går det också bra att höra av sig direkt till fakulteten eller institutionen.

Inför mötet kommer också en föredragningslista med handlingar skickas ut eller göras tillgänglig via till exempel en Teams-yta. Handlingarna är din förberedelse inför mötet. Dessa bör du läsa igenom. Det kan också vara bra, om det är några särskilt intressanta punkter, att diskutera dessa med klasskamrater, sektionen, föreningen eller kårstyrelsen.

Mötena leds av en mötesordförande som är ansvarig för att rätt punkt behandlas i rätt ordning och fördelar ordet. På mötet kommer också representanter för lärare och fakultet eller institution närvara.

I de allra flesta fall kommer du bli väl bemött under mötet, och det är helt okej att inte heller förstå allt som sägs, diskuteras och beslutas om. Ofta är de som deltar vid mötena så pass erfarna att de ibland glömmer bort att alla inte har stenkoll på vad som händer. Kom ihåg att det alltid är okej att ställa frågor. Det kommer också vara en bra påminnelse för de andra om att inte anta att alla förstår vad som händer. Universitetet delar studentkårens uppfattning om att studentrepresentanter är viktiga och kommer därför också vara glada över att du är där. Deras enda förväntan på dig är att du är där för att representera studenterna, och att du faktiskt vågar ta plats och säga vad studenterna tycker.

Vad händer efter mötena?

På mötena kommer mycket information att förmedlas, därför är det också viktigt att rätt information hamnar hos rätt person efter ett möte. Vi har såklart en dröm om hur detta skulle fungera i en perfekt värld, men är medvetna om att verkligheten inte alltid ser ut så.

Men okej, om vi får drömma skulle det se ut såhär:

1. Kårföreningarna har till exempel ett utbildningsråd där de samlar studentrepresentanter som hör till föreningen. Utbildningsrådet är sedan ansvariga för att rapportera relevant information till sin sektion.
2. Sektionerna har till exempel ett utbildningsutskott där man samlar studentrepresentanter under sektionen och diskuterar de frågor som lyfts från föreningsnivå. Syftet med utskottet är att skapa en gemensam studentröst.
3. Sektionen ansvarar för att rapportera vidare viktig information till kårstyrelsen och använder den för att driva påverkan gentemot universitetet.

Kontentan av vår dröm är att informationen hela tiden ska rinna uppåt. Vi är såklart medvetna om att det här är just en dröm och att det kanske inte alltid fungerar så i praktiken, men att du som studentrepresentant rapporterar vidare är viktigt utifrån påverkansperspektivet. Eftersom kårstyrelsen, sektionerna och föreningarna har representanter på olika nivåer i universitetets organisation har vi genom att vi driver en gemensam studentröst möjlighet att föra viktig information vidare till olika nivåer samtidigt. Detta så att den påverkan vi driver sedan kan rinna nedåt mellan universitetets olika nivåer.

Kontakter att ha koll på!

Du förväntas inte göra ditt arbete helt själv, eller att du ska kunna allt.

Universitetet och studentkåren består av många personer med olika kompetenser, och som studentrepresentant uppmuntras du att höra av dig om du behöver stöttning, vill rapportera något, eller allmänt diskutera något.

Du är inte ensam!

Utbildningsbevakare

ub.sam@umeastudentkar.se
ub.humla@umeastudentkar.se

Arbetar på uppdrag av de sektioner de är verksamma vid. I beredande och beslutande organ företräder de alltid studenterna vid Umeå universitet, oavsett om man är medlem eller inte.

Studentombud

arvid eklund@umeastudentkar.se

Ombudet arbetar med att stödja studenter i de problem, rörande utbildning eller arbetsmiljö, som kan uppstå under studietiden.

Ordförande för råd/organ umu-mejl

Leder rådets möten och ser till att ärenden behandlas och följs upp.

Handläggare för råd/organ umu-mejl

Den person som skickar ut handlingar inför möten, samt ofta är sekreterare. Detta är rådets kontaktperson för administrativa frågor.

Andra studentrepresentanter studentmejl

Ni har troligtvis liknande erfarenheter och hanterar ibland samma frågor. Genom att hålla kontakt kan ni dela kunskap och perspektiv med varandra.

Umeå studentkårs bästa tips!

Att vara studentrepresentant kommer att vara både utvecklande och utmanande. I möten med universitetet ställs du inför nya situationer, olika viljor och ibland svåra avvägningar. Här kommer fyra tips från oss på Umeå studentkår, som kan vara bra att ha med sig som små ständiga påminnelser. Vi är säkra på att du kommer att göra ett toppenjobb med att representera studenterna, din roll är viktig. Lycka till!

Tips #1 – sunt förnuft först, lagstiftning därefter

Det kan vara lätt att fastna i paragrafer och regler, men våga lita på ditt omdöme. Dialog och sunt förnuft är ofta tillräckligt och inte ett felaktigt verktyg, låt samtalet om vad som är rimligt styra. Kom ihåg att reglerna finns där som stöd när det behövs, men undvik att bli en paragrafryttare!

Tips #2 – konstruktiva dialoger

Utgå alltid från det gemensamma målet som finns mellan alla i rummet, att förbättra utbildningen och studiemiljön. Undvik en korstågsmentalitet där du enbart driver din egen åsikt, du representerar en studentgrupp. Studentkåren har dessutom aldrig beslutsrätt, utan är en rådgivande och representativ funktion. Fokusera på dialog som bygger förståelse och lösningar!

Tips #3 – affekt är alltid bakåtsträvande

Affekt och starka känslor bidrar till att dialogen stannar upp, vilket gör det svårare att nå konstruktiva lösningar. Det är inte alltid lätt, men försök att fokusera på sakfrågan och håll huvudet kallt. Låt samtalet bygga på resonemang snarare än känslor!

Tips #4 – våga vara obekvämd

Din roll är att förmedla studenternas intressen. Du har ett unikt perspektiv som de övriga i rummet inte besitter, våga lyfta det! Om något känns oklart eller du hänger inte med, våga fråga!

Anteckningar

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.

